

ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Γ. ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

Βιώσιμη ανάπτυξη για ανταγωνιστική οικονομία με περιβαλλοντικό όφελος

Η ισχύς των αιολικών πάρκων που λειτουργούν σήμερα στην Ελλάδα έχει ξεπεράσει τα 3.800 MW. Το 2019 τα αιολικά πάρκα παράγαν 7,3 TWh που αντιστοιχεί στο 13% της κατανάλωσης ηλεκτρισμού στη χώρα. Όλες οι ΑΠΕ χωρίς τα μεγάλα υδροηλεκτρικά παράγαν το 22%, ενώ μαζί με τα μεγάλα υδροηλεκτρικά η διείσδυση ΑΠΕ έφθασε το 28% της κατανάλωσης ηλεκτρισμού έναντι στόχου 40% για το 2020 και στόχου 61% για το 2030. Τα αιολικά πάρκα παράγαν το 59% της ενέργειας που προήλθε από ΑΠΕ (χωρίς τα μεγάλα υδροηλεκτρικά). Το συμπέρασμα είναι ότι, παρά την ανάπτυξη των τελευταίων ετών, πολλά πρέπει να γίνουν ακόμα. Η διείσδυση ΑΠΕ πρέπει τουλάχιστον να διπλασιαστεί την επόμενη δεκαετία. Ο τρόπος που αδειοδοτούνται και αναπτύσσονται οι επενδύσεις είναι κρίσιμος.

Την τελευταία διετία, μέσω των διαγωνισμών που έχει διενεργήσει η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έχουν επιλεγεί προς υλοποίηση αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος περί τα 800 MW. Τα έργα αυτά κατασκευάζονται ή πρόκειται να ξεκινήσει η κατασκευή τους και έχουν παράσχει τις προβλεπόμενες εγγυητικές επιστολές για την εμπρόθεσμη λειτουργία τους εντός των ασφυκτικών προθεσμιών της νομοθεσίας. Έως το τέλος του χρόνου αναμένεται να έχουν επιλεγεί από τους επικείμενους διαγωνισμούς της ΡΑΕ περί τα 450 MW αιολικών πάρκων ακόμα. Έτσι έως το τέλος της τριετίας, υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι η συνολική αιολική ισχύς θα ξεπεράσει τα 5.000 MW. Αυτό είναι θετικό και για την οικονομία και για το περιβάλλον. Οστόσο η πορεία από εκεί και μετά, προς το 2030 και το 2050 με στόχο μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, δεν είναι εύκολη και απαιτείται μεγάλη προσπάθεια σε πολλά επίπεδα. Ομως αυτή η προσπάθεια αξίζει τον κόπο για πολλούς λόγους.

Αιολική ενέργεια για μια ανταγωνιστική οικονομία. Η αιολική ενέργεια αποτελεί μια από τις φθηνότερες λύσεις για παραγωγή ηλεκτρισμού. Το κόστος της είναι τεκμηριωμένα χαμηλότερο από το κόστος ηλεκτροπαραγωγής των συμβατικών τεχνολογιών. Έτσι, η μεγάλη αύξηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τον άνεμο οδηγεί σε μείωση του συνολικού κόστους, προς όφελος του καταναλωτή.

Αν δεν υπήρχαν τα αιολικά πάρκα που λειτουργούν στην Ελλάδα, οι καταναλωτές θα πλήρωναν περισσότερο, συγκεκριμένα πάνω από 54 εκατ. ευρώ κάθε έτος (στοιχεία 2017). Δηλαδή στην πράξη, η λειτουργία των αιολικών πάρκων δεν επιδοτείται. Για αυτό αντίθετα από ό,τι πιστεύεται, το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων

(ΕΤΜΕΑΡ) που αποτιμώνεται στους λογαριασμούς ρεύματος δεν απεικονίζει κάποιο επιπλέον κόστος που δημιουργείται εξαιτίας των αιολικών πάρκων. **Όστε το κόστος κατασκευής των αιολικών πάρκων επιδοτείται πλέον.**

Επιπλέον, το γεγονός ότι η αιολική ενέργεια είναι τεχνολογία μεταβλητής παραγωγής δεν οδηγεί σε αύξηση του κόστους για τον καταναλωτή. Αυτό έχει αποδειχθεί στην πράξη στη Γερμανία και τεκμηριώνεται από πλήθος μελετών σε όλο τον κόσμο. Το επίτευγμα αυτό οφείλεται στην πρόοδο της τεχνολογίας των ανεμογεννητριών, τα σύγχρονα μοντέλα πρόβλεψης ηλεκτροπαραγωγής από αιολικά πάρκα και τον κατάλληλο σχεδιασμό των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας.

Η αιολική ενέργεια είναι λοιπόν **αξιοπίστη τεχνολογία**. Ο συνδυασμός της σε μεγάλη κλίμακα με όλες τις υπόλοιπες ΑΠΕ, τα σύγχρονα ηλεκτρικά δίκτυα, τα συστήματα αποθήκευσης, την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διαχείριση της ζήτησης εξασφαλίζει ένα αξιόπιστο, ασφαλές και οικονομικό ηλεκτρικό σύστημα.

Αιολική ενέργεια για την κοινωνία και την ανάπτυξη. Τα αιολικά πάρκα δημιουργούν πολύ περισσότερες θέσεις εργασίας από τους σταθμούς φυσικού αερίου. Επιπλέον, οι επενδύσεις αιολικών πάρκων ενισχύουν την εθνική οικονομία, αφού η εγχώρια προστιθέμενη αξία τους φθάνει στο 35% του κόστους επένδυσης κατά την κατασκευή τους και πάνω από το 80% του κόστους κατά τη λειτουργία τους. Η αιολική ενέργεια **εξοικονομεί πολύτιμους πόρους** που αλλιώς θα ξοδεύονταν για τις

εισαγωγές ορυκτών καυσίμων και **ελκύει άμεσες ξένες επενδύσεις**. Μαζί με τις άλλες ΑΠΕ μπορεί να μετατρέψει την Ελλάδα σε εξαγωγό καθαρού ηλεκτρισμού.

Τα αιολικά πάρκα προσφέρουν **πολλαπλά οφέλη στις τοπικές κοινωνίες**: Νέες δουλειές τοπικά. Εισροή εισοδημάτων από εργασίες, εργολαβίες και προμήθειες από την τοπική αγορά. Μείωση των λογαριασμών ρεύματος για τους κατοίκους των κοινοτήτων που τα φιλοξενούν. Τοπικά έργα ανάπτυξης μέσω του τέλους που παρακρατείται αυτόματα από τα έσοδά τους υπέρ των Δήμων κ.λπ.

Για παράδειγμα, στη νότια Εύβοια, τα αιολικά πάρκα συνολικής ισχύος 218,7 MW που κατασκευάστηκαν την περίοδο 1998-2017 έχουν προσφέρει συνολικά 82,6 εκατ. ευρώ στην τοπική κοινωνία έως το 2018 και συνεχίζουν να προσφέρουν 4 εκατ. ευρώ κάθε έτος.

Και όλα αυτά χωρίς να συγκρούονται με άλλες αναπτυξιακές δραστηριότητες. **Δεν μειώνουν την αξία της γης** και δεν έχουν αρνητική επίπτωση στον τουρισμό.

Για παράδειγμα στην Κεφαλονιά, ένα από τα πιο τουριστικά νησιά της Ελλάδας, τα τελευταία 15 έτη εγκαθίστανται συνεχώς νέα αιολικά πάρκα. Την ίδια περίοδο, οι ξενοδοχειακές κλίνες μέσης και ανώτερης κατηγορίας σχεδόν διπλασιάστηκαν και ξεκίνησαν να λειτουργούν νέα πεντάστερα ξενοδοχεία.

Αιολική ενέργεια για το περιβάλλον. Πάνω από όλα η αιολική ενέργεια αποτελεί σημαντικό μέρος της λύσης για την **κλιματική αλλαγή**. Οι επιπτώσεις της είναι τοπικές και εντοπιζόμενες και σαφώς μικρότερες από άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Οι επιπτώσεις μειώνονται με ορθή χωροθέτηση, εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών και πιστή τήρηση της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας.

Ο Παναγιώτης Γ. Παπασταματίου είναι γενικός διευθυντής ΕΛΕΤΑ-ΕΠΙ Ελληνική Επισημοποιημένη Ένωση Αιολικής Ενέργειας.

Η ΕΛΕΤΑ-ΕΠΙ έχει αναλάβει την πρωτοβουλία ask4wind. Μπορείτε να επισκεφθείτε το site www.ask4wind.gr ή να αναζητήσετε την ειδική έκδοσή της με αναλυτικές ανατήσεις σε όλους τους μύθους που κυκλοφορούν.

Παρά την ανάπτυξη των τελευταίων ετών, πολλά πρέπει να γίνουν ακόμα. Η διείσδυση ΑΠΕ πρέπει τουλάχιστον να διπλασιαστεί την επόμενη δεκαετία. Ο τρόπος που αδειοδοτούνται και αναπτύσσονται οι επενδύσεις είναι κρίσιμος